

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Psykologi 1

Tema: Personlighetspsykologi och individens egenskaper

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Denna lektion syftar till att behandla personlighetspsykologi och hur individer beskriver och förstår sig själva utifrån sina egenskaper. Vi kommer att diskutera olika teorier om personlighet, inklusive femfaktormodellen, och hur personlighetsdrag påverkar beteende, känslor och tankar.

Kunskapskrav

Eleven redogör översiktligt för delar av personlighetspsykologins förklaringar till mänskliga beteenden, känslor och tankar. Eleven ska även ge exempel på arvets och miljöns betydelse för individens psykologiska utveckling och livsvillkor.

Lärarledda instruktioner

Introduktion till personlighetspsykologi (10 min)

- Presentera vad personlighetspsykologi innebär och dess centrala teorier.
- Diskutera skillnader mellan olika modeller för personlighet, med fokus på femfaktormodellen (OCEAN - Öppenhet, Samvetsgrannhet, Extraversion, Tillmötesgående, Neuroticism).
- Ge exempel på hur dessa egenskaper kan manifestera sig i vardagen.

Arv och miljö i personlighetsutveckling (15 min)

- Förklara hur både genetiska och miljömässiga faktorer bidrar till utvecklingen av personlighet.
- Diskutera hur barndomsupplevelser och sociala kontexter kan påverka personlighetsdrag.

- Använd konkreta exempel och forskningsstudier som stöd för budskapet.

Diskussion om personlighetsdrag (15 min)

- Facilitera en klassdiskussion där eleverna delar med sig av sina tankar om hur olika personlighetsdrag kan påverka relationer och livsval.
- Be eleverna reflektera över sina egna personligheter och ge exempel på hur de har sett dessa egenskaper i sig själva eller andra.
- Sammanfatta och knyt tillbaka till hur förståelse för personlighet kan hjälpa i sociala sammanhang.

Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta nyckelpunkterna som har diskuterats under lektionen.
- Fråga eleverna om deras lärdomar och hur de kan använda denna kunskap i sina liv.
- Ge utrymme för frågor och reflektion över ämnet.

Aktivitet

Eleverna ska fylla i en personlighetsenkät baserad på femfaktormodellen och analysera sina egna resultat. De ska reflektera över hur deras drag kanske påverkar deras beteenden och relationer.

Beräknad tidsåtgång: 10 minuter

Exit-ticket

- Vad handlar personlighetspsykologi om?

Svar: Om hur individens personlighet beskrivs och förstås utifrån olika egenskaper.

- Vad står OCEAN för i femfaktormodellen?

Svar: Öppenhet, Samvetsgrannhet, Extraversion, Tillmötesgående och Neuroticism.

- Ge ett exempel på hur ett högre nivå av samvetsgrannhet kan påverka en persons liv.

Svar: En person med hög samvetsgrannhet är mer benägen att vara organiserad och pålitlig, vilket kan leda till framgång i skola och arbete.

- Hur kan miljöfaktorer påverka personlighet?

Svar: Genom sociala relationer, föräldrars uppfostran och kulturella normer.

- Vad är en av nackdelarna med att använda personlighetsdrag för att förstå människor?

Svar: Det kan leda till stereotyper och övergeneralisering av beteenden.

Hemläxa

Skriv en kort uppsats på 300 ord som reflekterar över dina egna personlighetsdrag och hur de påverkar ditt liv, dina val och dina relationer.

Fördjupningsuppgift

Eleverna ska välja en specifik teori inom personlighetspsykologin (t.ex. psykodynamisk teori, humanistisk teori, trait-teori) och genomföra en litteraturstudie där de analyserar teorins grundläggande antaganden, styrkor och begränsningar. De ska presentera sina resultat i en skriftlig rapport.

Förslag för nästa lektion

Utvecklingspsykologi: Livscykeln

Nästa lektion kan handla om utvecklingspsykologi, med fokus på hur människor utvecklas genom livet och vilka faktorer som påverkar denna utveckling. Detta tema är särskilt relevant eftersom det knyter an till tidigare diskussioner om hur personlighet förändras över tid och hur olika livserfarenheter formar en individ. Kunskapskraven kommer att koppla till förmågan att redogöra för personlighetens utveckling i relation till livets olika stadier.

Förberedelser

- Förbered presentationen av personlighetspsykologins teorier och modeller.
- Skapa och distribuera en personlighetsenkät för aktiviteten.
- Samla in material för fördjupningsuppgiften och ge exempel på teorier inom personlighetspsykologi.

Tags: [Lektion](#)